

1a etapa. Ruta dels panys

Els *pany*s eren grups de cases que anava fent una mateixa família per als seus membres. Generalment s'orientaven cara llevant, i sovint disposaven davant de pou, figuera, una acàcia o altres arbres d'ombra. Es feien en una parcel·la de propietat de la família, entre camps, i s'anomenaven pel malnom d'eixa família. Este era l'habitatge majoritari a les Alqueries fins a la meitat del segle XX, la qual cosa convertia les Alqueries en una "ciutat jardí", tal com exposen als expedients de segregació dels anys 30 i 40¹.

En molts d'estos *pany*s podem imaginar fàcilment aquella forma de vida amb la població dispersa, sense llum elèctrica, cisternes que s'omplien de pluja o de les sèquies veïnes, amb la casa plena d'animals i la vida integrada en el camp. Relats molt precisos de tot açò els hem pogut escoltar de boca de moltes persones entrevistades.

En la proposta de ruta que ens ha lliurat Encarna Gimeno podem recórrer alguns *pany*s perifèrics que mantenen aquell ambient.

Una volta general

[Veure *Mapa interactiu*²]

Eixida des del (1) **Poliesportiu**- Via Augusta direcció Oest.

A l'esquerra per c/ Lletrat Enrique Hueso, en el primer encreuament a l'esquerra per c/ Betxí arribaràs darrere de la piscina municipal, a l'anomenat (2) **PANY DEL CENTRE**.

Continua per darrere de CEIP Pintor Sorolla fins a la via Augusta, segueix direcció Est.

Es deia (3) **PANY DE RÚSSIA**, a l'actual carrer Verge del Niño Perdido. Uns metres més endavant a la dreta trobes un camí que accedeix al (4) **PANY DEL FORN**.

Torna a la Via Augusta i continua per Verge de la Rosa. A la banda del Casal Jove hi ha una carretereta que dóna accés al (5) **PANY DE TIRORES o de LES PALMERES**.

Torna a c/ Verge de la Rosa fins a la Creueta.

Continua pel Camí de la Regenta fins al Replà. Segueix pel Camí Caixer, a la dreta tens el (6) **PANY DE LES BANDERETES**.

Uns metres més endavant, gira a l'esquerra pel c/ Sant Ramon, continua fins a arribar a l'Avinguda Bellaguarda.

Gira a l'esquerra direcció al restaurant Torre la Mina, a la vora dels camps de futbol hi ha el (7) **PANY DE VALENTÍ**.

Arriba a (8) **Torre la Mina**, a la dreta pel Camí la Mina (paral·lel a la N-340), aconseguiràs passar a l'altre costat de la N-340.

---

¹ Veure <http://www.lesalqueriespedia.com/arxiu/expedients-segregacio-1930-1948/>, document 8.

² Enllaç a Google Maps <https://www.google.com/maps/d/u/7/edit?mid=1-UKrZBmwVYSaCY5wwfC06jy0IK4d4rdO&usp=sharing>

Segueix pel Camí del Niño direcció Camí Cabeçol; la primera entrada a l'esquerra és el (9) **PANY DE LA BOTIGUERA**, i la primera a la dreta dóna accés al (10) **PANY DE LES MALLOLES**.

Torna de nou al Camí del Niño i segueix fins al Camí Cabeçol.

Gira a la dreta, davant de la fàbrica de formatges el Niño està el (11) **PANY DE NADALS**.

Segueix recte pel Camí Cabeçol i gira a la dreta pel Camí Artana, davant de Gustemiel veuràs un camí de terra que dóna accés al (12) **PANY DE LA FILA VERAL**, anomenat també "**Pany de les Cagones**".

Després de visitar el pany, continua pel c/ Garbí fins arribar a la Agroal, i passa pel túnel de la N-340. En direcció cap a la Gasolinera Q8, arribaràs al (13) **PANY DE LLORETA** pel camí paral·lel a la carretera les Alqueries-Borriana, per darrere dels antics camps de futbol fins a la Cocalni.

Realitzat el tram del PANY DE LLORETA pots continuar pel c/ la Via; puja el pas de vianants per creuar les vies del tren.

Trobes ara el (14) **PANY DE LES DELÍCIES** (davant de l'estació de tren).

Des del pas de vianants a l'esquerra pel Camí la Ratlla de les Alqueries direcció a al Camí la Bota, passeu el magatzem de García Ballester. En breu veuràs un camí a la dreta que dóna accés al (15) **PANY DELS BORILLOS** (o "Riueros").

Saps on és la **depuradora municipal**?

Després de veure el PANY DELS BORILLOS torna al camí de la Ratlla, a l'esquerra fins arribar a la fi del Camí la Bota. Ací veuràs la depuradora.

Tornem a l'estació de tren, a l'esmentat PANY DE LES DELÍCIES.

Continua pel carrer de l'Exportació fins al camí de la Ratlla, segueix a la dreta (direcció Nules) cap a la Regenta. Abans d'arribar allí podràs creuar la sèquia i veuràs el (17) **PANY DELS POEROS**.

Continua fins a la Regenta, gira a la dreta i arribaràs de nou a la Creueta.